

Opgave 6

De karan komt

uit een krant:

De ministers van Financiën van de landen van de Raad voor de Samenwerking in de Golf (GCC) hebben woensdag in de Saudi-Arabische kuststad Djedda de statuten getekend van de monetaire raad die ze instellen. Er werd ook een voorlopig handvest om een monetaire unie te vormen goedgekeurd.

Dit brengt de zes landen van de GCC – Saudi-Arabië, Qatar, Bahrein, Oman, Koeweit en de Verenigde Arabische Emiraten – een stap dichterbij een eenheidsmunt, de karan.

In de vijf jaren voorafgaande aan de invoering van de karan zijn de munten van de GCC-lidstaten door een spilkoers en een bandbreedte gekoppeld aan de Amerikaanse dollar. Dit kan, bij een dalende koers van de dollar ten opzichte van de euro en de Aziatische munten, leiden tot het oplopen van de inflatie in de GCC-lidstaten.

Het belangrijkste uitvoerproduct van deze landen is olie, die in dollars wordt afgerekend.

De invoer komt voor 40% uit Aziatische landen en voor 35% uit Europa.

- 2p 19 Leg het verband uit tussen de dalende koers van de dollar ten opzichte van de euro en het oplopen van de inflatie in de GCC-lidstaten.

Na deze vijf jaren van koppeling aan de Amerikaanse dollar, wordt besloten de karan in te voeren. Dit gebeurt in jaar 1 van de onderstaande tabel.

tabel 1 bruto binnenlands product (bbp) van de GCC-lidstaten (in miljarden dollars)

	Saudi-Arabië	Qatar	Bahrein	Oman	Koeweit	Verenigde Arabische Emiraten	totaal GCC
jaar 1	191	16	10	22	37	77	353
jaar 2	386	32	25	68	111	118	740
groei bbp	102%	100%	150%	209,1%	200%	53,2%	109,6%

tabel 2 spilkoers van de munteenheden van de GCC-lidstaten in dollars in beide jaren

Saudi-Arabië	Qatar	Bahrein	Oman	Koeweit	Verenigde Arabische Emiraten
0,27	0,27	2,65	2,60	3,30	0,27

De spilkoers van de karan in dollars is een samengesteld gewogen gemiddelde van de betrokken valuta. Als de karan is ingevoerd, gaan de GCC-lidstaten al hun nationale en internationale transacties afwickelen in karans.

Eindexamen vwo economie 2012 - II

havovwo.nl

2p **20** Zal het afwickelen van internationale transacties van de GCC-lidstaten in karans een opwaartse of een neerwaartse druk op de spilkoers van de dollar tot gevolg hebben? Licht het antwoord toe.

2p **21** Toon met een berekening aan dat de spilkoers van de karan op \$ 0,80 wordt vastgesteld.

Indien gekozen zou zijn voor jaar 2 om de karan in te voeren, zou de spilkoers van de karan op \$ 1,01 zijn vastgesteld.

Een journalist stelt hierbij dat bij de keuze voor jaar 2 de exportopbrengst in karans van de GCC-lidstaten lager zou zijn dan bij de keuze voor jaar 1.

2p **22** Geef de verklaring voor deze hogere spilkoers van de karan.

2p **23** Leg de stelling van de journalist uit.